

MIÉRT VOLT SIKERTELEN A 2004-ES NÉPSZAVAZÁS?

Miért tekintenek egyesek még mindig románnak bennünket az anyaországban? Mikor született meg az első alaptörvény? Miért nehezményezik Európa-szerte a kollektív jogokat? Egyáltalán miért fontos, hogy kollektív jogaink legyenek? Mire jó a mai román alkotmány? Mindezekre a kérdésekre választ kaphatott, aki ellátogatott a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem sepsiszentgyörgyi tagozatára, és meghallgatta dr. Juhász Imre alkotmánybíró előadását 2015. október 28-án, csütörtök délután.

UTOLJÁRA MÓDOSÍTVÁ: 2019. MARCH 04.

A Jogállami kerekasztal Erdélyben című rendezvénysorozatot 2013-ban indította útjára a Magyar Polgári Együttműködés Egyesület (MPEE). Ezekon a beszélgetéseken az új alaptörvényről, az alkotmányosságról, Magyarország közjogi berendezkedésének aktuális kérdéseiről állandó és alkalmi előadók tájékoztatják az érdeklőket. Az egyesület honlapján olvasható: „Polgárnak lenni, magatartás. Szellem és erkölcs... Nemzeti és európai kulturális örökség. Vállalása nélkül nem vezet út Európába.” A rendezvényt Magyarország Csíkszeredai Főkonzulátusa és a Sapientia EMTE is támogatta.

A köszöntőbeszéd után Tamás Sándor megyeitanács-elnök Emese álmát idézte beszédében, és arra a kettősségre hívta fel a figyelmet, hogy bár Budapest felé tekintünk, a mindennapjainkat itt, Székelyföldön, Romániában kell megélnünk. Dr. Farkas Balázs konzul arra biztatott, ismerjük meg alkotmányos jogainkat, és érvényesítsük is azokat, hiszen a jog nem elvont, rideg konstrukció, hanem a polgárokért van. Részt kell venni a civil életben, szerveződni kell, kiállni az igazságért. Tordáné dr. Petneházi Judit, az MPEE alelnöke röviden vázolta az egyesület történetét.

Juhász Imre alkotmánybíró elmondta, kétfajta alkotmányozó hagyomány létezik: az ún. formai alkotmány, mikor a törvényhozó alkot egy törvényt, és azt be kell tartani, és a másik, amely a hatalmi ágak szétválasztásán alapul. Az első magyar alkotmány az Aranybulla volt 1222-ben, és szabályozta többek között a nemesség és a király viszonyát. A következő a Tripartitum (a Hármaskönyv), amely 1514-ben keletkezett, és bizonyos rendelkezései a második világháború végéig megmaradtak. A kommunista alkotmányból kizárták a határon túliakat; a Kádár-rendszer felelős a lelkek megnyomorításáért. Sokaknak nem volt lehetőségük külföldre utazni, nem tudhatták, hogy a határon túl is élnek magyarok. Ennek következménye a 2004-es gyászos szavazás is. 2013-ban viszont minőségi változás történt: életbe lépett a 2012-es alaptörvény, amely kimondja: Magyarország felelősséget visel az elszakadt magyarok sorsáért. Európában nehéz szövetségest találni a kollektív jogok érvényesítésében, az Európai Unió sem váltotta be a hozzá fűzött reményeket. Romániában nem ismerik el a kisebbségeket államalkotó tényezőként, pozitív viszont, hogy a román alkotmányban van egy olyan cikkely, amely a migránsokra vonatkozik: „A román állam területére idegen népségek nem telepíthetők vagy kolonizálhatók.”

Az estét Rubold Ödön színművész egy Vörösmarty-verssel zárta: „Nincs hatalom, / Mely visszanyom / És még neked virulnod kell, o hon / Mert isten, ember virraszt pártodon.”

Forrás: Matekovics János Zoltán, www.3szek.ro